Ч. 126. (297). Львів, неділя, дня 21. мая 1916. Рік II.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

політична, економічно-суспільна й літературна газета.

Ціна примірника 6 сот.
На провінції 8 сот.
В занятих теріторіях 4 коп.

Виходить що дня ране кромі понеділка.

В передодні 23 мая.

Послідні дні перед 15 мая с. р. зазначились скріпленою діяльностю Італійців на фронті Сочі. Наступали вони сильно на тольменьський примісток і на Горицію, на Мрц Врг і на Сан Мартіно та Монфальконе. Є се місцевости, які лежать над Сочею; від Монфальконе веде найблисша дорога до Трієсту. Минулого тижня — як доносили телеграми — стояв італійський король на берегах адрийського моря недалеко Монфальконе та глядів довго в південно-східнім напрямі. Глядів він на Трієст, мрію італійської ірреденти.

Се все діялось минулого тижня. День 15 мая приніс чи малу несподіванку. Австро-угорські війська, які від року держались на тім фронті дефензиви, перейшли до наступу і то на цілій лінії від адрийського моря аж майже до швайцарської границі; австрійські літаки наїхали на Ґрадо місцевість з полем злетів італійських літаків напроти Трієсту. Вже перший день наступу приніс австро-угорським військам чималий успіх. Всюди, де вони напирали під охороною гармат, подавав ся ворог. Після звідомлення австро-угорського ґенерального штабу з д. 19 с. м. найбільші успіхи осягнули війська, які стоять під приказами Наслідника Престола. Околиці на північ від Борґо, Левіко та Роверето не надавались до оборони, і тому австро-угорські війська уступили дещо з почином війни в тій области поза державну границю.

Ворог, який наступав, йшов головно долиною Адиґи, куди веде найблисша дорога до Трієсту — серця італійської ірреденти. І рік майже напирали Італійці, щоб дістатись в серце своїх змагань. Та зусиля їх остали без успіху. По звідомленям австрійського ґенерального штабу з д. 19 с. м. війська під командою наслідника престола Архикнязя Карла Франц Фердинанда не лиш що виперли Італійців в тій околиці з австрійських теріторій, себ то з Тироля, але розпочали самі наступ, війшли на італійську область, та заняли два італійські панцирні форти Торан і Кампомульо.

Колиб австро-угорським військам вдалось звідси посунутись до Верони, перетято би тим самим важну зелізничу лінію Міляно — Верона — Падуя — Венеція, а ціла північно-східна часть Італії яка в тій области всуваєть ся в австрійські границі, дісталаб ся в руки наступаючих військ, так як Італійці мусілиб звідси уступити під грозою окриленя.

За чотири дні австро-угорської офензиви втратили Італійці в бранцях понад 10.000 жовнірів та много воєнного матеріялу. Колиб взяти засаду при офензиві, що відношенє між бранцями і поляглими ворожої сторони представляєть ся як 25 : 75, то слідує, що Італійці поминувши бранців, втратили 30.000 в убитих і тяжко ранених.

Се вислід австрійської кампанії чотирох днів. Сподівати належить ся, що найблисші дні принесуть для італійської військової управи нові несподіванки.

А все те діє ть ся в передодні річниці виповідження війни — д. 23 мая 1915 р., коли Італія не вдоволялась теріторіяльними уступками Австрії, — сподіючись осягнути в оружній розправі вповні ідеали італійських ірредентистів.

Діяльність тов. „Днїстер“ в рр. 1914—1915.

Шкід мало Товариство в 1914 р. о много менше як в 1913 р., і так: зголошено 2.295 нормальних шкід (попередного року 3.313) по 1.048 пожарах з 799 громад в 60 повітах.

Крім сего зголошено ще 617 воєнних шкід на суму К 736.445.

Всі 2.295 шкід без коштів виносили корон 1,509.188; з того остало невиплачених з кінцем року 340 шкід на К 309.990.

В 1915 р. зголошено 997 звичайних шкід по 521 пожарах, з 427 громад в 56 повітах.

Крім сего зголошено ще 9.034 воєнних шкід на К 10,774.660 за які Товариство — по мисли § 92. статута не відповідає.

Всі 997 шкід без коштів виносили К 862.062; з того остало невиплачених з кінцем року 695 шкід на К 655.392.

За всіх 23 літ виплатило Товариство 33.424 шкід в сумі К 19,211.694, з того в дорозі ласки 514 відшкодовань в сумі К 200.691·40.

Білянси Товариства показують ясно зріст і стан поодиноких рахунків.

Резервовий фонд побільшив ся в 1914 р. о К 130.710·92, а в 1915 р. о К 37.651·33.

Резерва премій виносить з кінцем 1915 р. К 1,244.423.

Актива Товариства виносили в 1914 року К 7,214.213·06 (се є о К 1,753.775·99 більше, як в 1913 р.) а в 1915 р. К 9,555.043·56 (т. є. о К 2,340.830·50 більше, як в 1914 р.).

Власні реальности позістали в білянсах з вартостю з попередних літ, отже в 1914 року К 640.000, з чого відписали ми К 10.000, а в

З пожовклих листків.

(До історії львівської духовної семінарії).

(Далі).

Тому в р. 1836 іменовано візитатором семінарії д-ра Венедикта Левицького та підчинено йому ректора. Ст. Теліховський не міг погодити ся з такими відносинами та обняв надану йому цісарем парохію св. Юрія і так уступив з семінарії. Однак він не подобав ся консісторії тому усунув ся на парохію в Мостиськах де і помер 1839 р. перебувши в семінарії повних 22 р. а проживши всего 46 літ.

Провізоричний ректор др. Вен. Левицький визначав ся великою строгостю, особливо остро поступав з питомцями-конспіратистами, переводив основні ревізії книжок в семінарії, та зломив не одну екзістенцію серед молодежи, тому і його ректорство покінчило ся на провізоричнім, а ректором семінарії іменовано в р. 1837 др Григорія Яхимовича. Був се чоловік незвичайно розумний та тішив ся великим поважанєм в урядових кругах. Завдяки своїм прикметам став в р. 1860 митрополитом Галицької України.

Ректор духовної семінарії о. Іван Бохенський був з одної сторони дуже непорадний, а з другої загально люблений серед питомців.

В склад ректорату від 1829—41 входив цілий ряд священиків, що перебували в мурах семінарії, коротший або довший час. Одні лишили після себе традицію, другі остали без неї. Лиха платня ректорів не могла їх удержати довший час в семінарії, а коли деякі з них витривали десятки літ то тим більше треба шанувати їх самопосвяту та самовідреченє.

Побіч членів ректорату, які мали найбільшу нагоду з питомцями та мали вплив на вироблене їх характерів, унормувати їх політичні та наукові стремліня мали також нагоду їх професори. Учили тоді по школярськи з так званих „Vorlesebuch-ів“ по німецьки. На I і II році фільософії викладано: науку релїґії, фільософії та латинської фільольоґії, на першім році елементарної математики, на другім фізики. Історії природи та всесвітної історії учили ся ученики, увільнені від шкільної оплати та стипендисти, а австрійської історії слухали лише ті, що вчили ся до докторатів. Після такого пляну відбувала ся наука аж до 1848 р.

В часах, про які мова, учили релїґії др. Г. Яхимович та о. Франц Амтман. Др. Г. Яхимович був острим та рішучим чоловіком, а його виклади були ясні та тверезі.

Його наслідник о. Ф. Амтман не визначав ся бистрим умом, однак зєднав собі молодїж добрим серцем та ніжною вдачею. З польскою молодїжю мав він чимало перепалок на патріотичнім підкладї.

Найпопулярнійшим професором в тих часах був Йосиф Макс, професор всесвітної історії. Молодїж любила його, бо відносив ся до неї прихильно, а таком з симпатіями відносив ся до стремлїнь Поляків. Коли в 1831 р. читав прізвище неприсутного ученика і довідав ся, що ученик пішов до Польщі сказав: Він сповнив свій обовязок. Думаю, що і ви підете його слїдом! Слова професора-Німця зробили велике враженє на польську молодїж, та українську, котра в тих часах була перейнята ідеями визволеня.

Крім того треба завважити, що деякі питомці кінчили фільософічні студії (які відповідали нашій VII і VIII кл.) як стипендисти в Тернополи, Чернівцях, Перемишли та на Угорщинї. Між иншими перебував на Угорщинї і Яків Головацький.

Чи малий клопіт мали ректори духовної семінарії з харчем, який доставляли питомцям підприємці не в тій якости, як се було застережено окремими умовами. Доходило нераз до заворушень серед питомців, які розстроювали карність в духовній семінарії. Характеристикою тих невідрадних відносин а також і оправданєм бурливих протестів питомців є письмо ґубернатора Стадіона, який оглянув лично семінарію та писав опісля до еп. суфраґана Яхимовича ось що: Die Küche ist so unrein, dass es Eckel erregt, sie zu betreten und ein halbwegs gut gehaltener Schweinstall appetitlicher ist, als die Küche samt Apartienazien.

Тому й не диво, що історія духовної семінарії занотувала чимало заворушень питомців, які вибухали дуже часто на тлї харчу та карности.

(Далі буде).

1915 р. К 630.000 з чого відписали ми також К 10.000 так, що з кінцем 1915 р. позістала білянсова вартість в сумі К 620.000.

Реальности емеритального фонду представляли білянсову вартість в 1914 р. К 158.540·14 по відписаню К 3.975 а в 1915 р. К 151.600·14 по відписаню К 4.000, реальність Каси заосмотреня К 50.581·60, а реальности резервового фонду в 1914 р. К 207.765·69 по відписаню корон 5.891·07, а в 1915 р. К 203.382·84 по відписаню К 6.000.

Білянсова надвижка за 1914 р. позістала в сумі 28.232·27, з котрої вносить Надзираюча Рада призначити:

1. 50% до фонду резервового по мисли § 8. д. статуту . . К 14.116·—
2. 8% до фонду пенсийного і каси заосмотреня по мисли § 55. уст. 2 статута . . . „ 2.259·—
3. на гуманітарні і загально пожиточні цілі по мисли § 32. л. стат. до розпорядимости Ради . . . . „ 5.000·—
4. на спеціяльний фонд на звороти по мисли § 55. уст. 4. решту . . . . . . „ 6.857·—

разом як висше . . К 28.232·27

З білянсової надвижки за 1915 р. в сумі К 25.244·73 вносить Надзираюча Рада призначити:

1. 50% до фонду резервового по мисли § 8. д. статута . К 12.622·—
2. 8% до фонду пенсийного і каси заосмотреня по мисли § 55. уст. 2. статута . . . „ 2.029·—
3. на гуманітарні і загально пожиточні цілі по мисли § 32. л. стат. до розпорядимости Ради . . . . „ 5.000·—
4. на спеціяльний фонд на звороти по мисли § 55. уст. 4. решту . . . . . 5.603·73

разом як висше . . К 25.244·73

Відповідно по постанов § 36. стат. приходять до вибору на сих зборах 6 членів Надзираючої Ради на протяг 6 літ, 5 заступників членів Надзираючої Ради і трох членів ревізийної Комісиї, та 1 заступник на протяг 1 року.

(Кінець буде).

Світова війна.

Борба під Верденом.

„Az Est" доносить: Німці не зайняли ще Аванкур, однак остріляють його дуже сильно. Французи укріпили ту місцевість так сильно, що є вона сильнійша від фортів, збудованих в часі мира. Аванкур се мале Верден. Французьких становиськ не можна взяти штурмом, треба їх вперед зрівнати з землею, а потім добувати. Французи мають по західній стороні Мози великі резерви, а на полудне від Аванкур нагромадили великі маси війська, котрі німецька артілєрія засипає градом арматніх куль. Французи мають 3000 армат, та остріляють німецкі полученя, але не богато шкодять Німцям. Перебіг борби слідять обі сторони з великим напруженєм. Німці мають перевагу, а французькі протиатаки ломлять ся.

Відгомін подій в Ірляндиї.

ЛЬОНДОН. Бюро Райтера доносить: Поручника Віте, сина пільного маршалка Юрія Віта, звісного з бурської війни, увязнено в Валес під замітом намови гірників до страйку. Королівська комісія, котра одержала порученє перевести слідство в справі повстаня в Ірляндиї, розпочала своє урядованє. Сір Натан представив подробиці орґанізациї, число та узброєнє ірляндських охотників, кажучи, що з 180.000 націоналістів 11.000 прилучило ся до нельояльних. З початком війни число нельояльних виносило 5.200 з чого 3000 перебувало в Дублині. До того числа треба дочислити горожанську армію, котра в Дублині мала 3000 людий. По вересни 1914 р. годі було ствердити в який спосіб діставали ся гроші з Америки до Ірляндиї. Оруже набули Ірляндці в сей спосіб, що обікрали війскові магазини, а по части відкупили від урльопованих жовнірів збрую та муніцію. Револьвери привозили в подорожних пакунках; однак запаси муніциї не були великі. З Нового Йорку доносять, що в католицьких костелах відправило ся богослуженє за поляглих, та страчених ірляндських повстанців. Проповідник в Новім Йорці візвав вірних до молитви в пораженє Анґлії. В містах Америки відбуло ся 120 зборів в справі Ірляндиї, на котрих взивано Вільзона, щоби вставив ся за Ірляндцями, а іменно за страченими, котрі були воєнними бранцями. На зборах вивішувано ірляндську републиканську хоругов.

Дальша окупація Греції.

ВІДЕНЬ. З Константинополя доносять: „La Défense" доносить телеґрафічно з Атен, що відділ французьких військ, зложений з 500 жовнірів, зайняв під Солунем фабричну місцевість Скірос, прогнав тамошнє населенє та сконфіскував місцеву грецку фабрику. Жовніри з Солуня обняли роботу в фабриках.

АТЕНИ. Всї грецькі офіцири, котрі перебувають в державах коаліції, одержали покликанє до вітчини.

Німецькі кольониї.

Дня 17 с. м. виголосив секретар Німеччини Сольф в Берлінї відчит про німецьку кольоніяльну політику. При кінци свого відчиту сказав: Підстава для чинної політики німецьких кольоний є і на дальше, навіть у висшій чим до тепер степени, бо війна доказала, що на будуче не будемо дуже побоювати ся мілітарної оборони німецьких кольоний та, що для такої оборони не треба моря. Противно, посїданє кольоний може стати ся цінною підпорою значіня Німеччини на морі.

Континентальний господарський Союз „Берлін-Баґдад" може стати ся знаменитим доповненєм німецької кольоніяльної могучости. Зародком нових воєнних непорозумінь не є удержанє німецьких кольоніяльних посїлостий, але моглоби зайти таке, що Німеччина могла би їх добровільно, або примусово виречи ся. Без чинної кольоніяльної політики не можна подумати про спокійний та безпечний дальший розвій Німеччини.

Австрійський налет на Венецію.

„Corr. della Sera" подає слідуючі подробиці про налет австрійських літаків на Венецію: Дня 15 с. м. о 9 год. вечером погасли всї світла в місті і люди почали хоронити ся до домів. Замкнено всї каварні та театри. Протягом кількох хвиль в місті стало пусто, хоть вечір був на причуд гарний і місяць заливав срібним сяєвом улиці міста. В чверть години пізнійше появили ся над містом літаки, але так високо, що кулї охоронних армат не долітали до них. На місто впала одна а потім ще дві бомби. Кілька домів з лоскотом розсипало ся в румовище. Богато осіб поранили відломки побитих шиб. Літаки атакували поспішний поїзд Венеція—Больоня, котрим їхали королівські доньки Йолянда і Мафальда.

Ріжні вісти.

ЛЬОНДОН. Як доносять італійські дневники, наслідки трясеня землї в Ріміні були страшні 1000 домів ушкоджених, 10 завалених. Поки що не обчислено загальної шкоди.

БЕРЛІН. З Атен доносять, що анґлійсько-французькі війська перейшли по обох боках ріки Вардару до офензиви. Від трех днів ведуть ся там завзяті борби.

ЛЮҐАНО. З Солуня доносять, що населенє є обурене на Сербів, котрі голосно заявляють, що Солунь буде столицею Сербів.

ФРАНКФУРТ. Новий американський амбасадор в Петербурзї привіз з собою проєкт нового торговельного договору між Америкою і Росією.

БУКАРЕШТ. „Minerva" доносить, що над румунською границею перебуває кільканайцять донських та кавказьких полків.

ЛЮҐАНО. Італійські дневники мовчать у відповідь на бесїду Грея. Італійці обурили ся на Анґлію, що Грей не згадав ані словом, яку роль відіграє Італія в мирових переговорах.

ЖЕНЕВА. „Humanite" доносить, що Бріян виголосить в найблизших днях бесїду, котра буде політичною бесїдою про мир на бесїду німецького канцлєра.

ШТОКГОЛЬМ. З Букарешту доносять, що провідники російської комісиї, котра мала зайняти ся вивозом товарів з Румунії до Росії, доїхала до Петербурга, що місія російської комісиї не удала ся, бо румунська комісія рішила зірвати переговори з російською комісією.

ВІДЕНЬ. З Копенгаґена доносять, що два данські кораблї, котрі були в дорозї до Данії з ладунком кави, були здержані анґлійськими воєнними кораблями та відставлені до Нюкастле, де Анґлійці сконфіскували набір.

ВІДЕНЬ. З Християнії доносять, що сербський король Петро іде до Петербурга, щоб відбути наради з царем.

БЕРЛІН. Льондонські часописи доносять з Веракруз що до порту прибули три японські кораблї, котрі обняли охорону інтересів японських підданих в Мексику.

ВІДЕНЬ. З Нового Йорку доносять, що кандидатом на президента в Америці є Рузвельт. Його кандидатура викликала борбу між виборцями.

ЛЬОНДОН. Премієр Асквіт повернув до Льондону.

НОВИНКИ.

— **Памятна справа.** Львівські Українці добре тямлять той час перед вибухом війни, як наші доморослі „русскіе" насильно викинули монахинь С. С. Василіянок з займаного ними дому при вул. Зиблікевича. Не помогли тут ніякі представлення. Сталось фактом се, що тодішний голова „совєта" „Народного Дому" підписав „указ" викинути на вулицю „мазепинцоф". Ба, коби було лишень скінчило ся на вирумованю монахинь з реальности. Посунули ся „русскіе" навіть до сего ганебного вчинку що і з церквою зробили те саме. Повиносили з відтам вівтарі, лавки, свічники, а навіть зняли і дзвони. Відтак замкнули церков, яка довгий час стояла пусткою. Тішились тим москвофіли ликували... Та не довго. Побідні війська увійшли до столиці краю. Почало ся нове житя. І згадана церков ожила, Зайняв ся нею щиро о. Ярослав Левицький. Заложив нове брацтво церковне, упорядкував як можна лишень було церков, править Богослуженя щоденно а вірні на вколішках дякують Богу за те, що не дав церкві пропасти. — Був я колись присутний ма маєвім Богослуженю вечером. Серед зелени і світла уміщена „Мати руського краю". О. Лиско проповідує. Просить і молить вірних, щоб вносили благальні молитви до Тої, яка виведе наш нарід з неволї... Церков що вечера майже заповнена. І невірного навіть, коли вступить мусить щось прикувати там, а особливо коли в тямці його ось недавна рабівнича господарка „русских".

Одна одинока на Стрийській дільниці церков се розрада для тамошних Українців, які шукають там слова потіхи і надії на лучшу долю свою і свого поневоленого народа. — ат.

— **Перегляд ополченців.** Управа міста Львова оповіщує слідуюче: По думці розпорядка ц. к. Міністерства краєвої оборони з 18. цвітня 1916 През. Ч. 6799/XIV. і рескрипту ц. к. Намісництва з 23 цвітня 1916 ч. V. а. 87.139 подає ся відносно до оповістки покликаня О. з 18. цвітня 1916 до загальної відомости, що військовий перегляд в окрузі міста Львова ополченців уроджених в роках 1897 до 1866 включно що є австрійськими або угорськими горожанами, зглядно не можуть доказати горожанства заграничного, відбуде ся в реальности під ч. 11а при ул. Яблоновських в часї межи 22. мая а 17. липня 1916 р. і розпічне ся кождим разом о год. 8 рано.

До перегляду повинні явити ся всї замешкані в місті Львові ополченці уроджені в роках 1897 до 1866 включно без огляду на се, чи є тут приналежні, чи до иншої громади та чи були вже доси обовязані до появи при перегляді, зглядно чи сповнили обовязок появи при перегляді і принести з собою всякі військові грамоти, які посїдають.

Не мають явити ся ті, що в висше згаданій оповістці покликаня О. є вичислені яко виняті від обовязку явленя ся до перегляду.

Хорі на падалицю мають явити ся до перегляду; треба предложити переглядовій комісії загального ополченя докази їх недуги.

Кождий ополченець, котрий хоче одержати правні пільги з §. 20, 21, 23, 24, 25, 29. закона військового в сповненю військової служби, повинен предложити переглядовій комісії грамоти, доказуючі признанє пільги.

Ополченці, котрі не одержать до 15. червня б. р. візваня до перегляду, повинні зголоситись в тій цїли в міськім уряді конскрипційнім — (IV. бюро Маґістрату).

В тімже самім уряді мають зголоситись також і тоті, що доси не зголосили ся до перегляду.

Попехане появи при перегляді підлягає карі після закона з дня 28. червня 1890 В. з. д. Ч. 137 про каране за непослух розказови покликуючому до війська та за намову до того.

— **Відбудова Галичини.** По донесеням німецьких часописий управителем краєвої централї для відбудови Галичини буде іменований віцепрезидент Намістництва Гродзіцкі.

— **Рік тому.** 21 мая. Петроградська телеґрафічна аґенція доносить під датою 21. мая 1915: Число збігців з околиць Карпат і західної части Галичини більшає. Загалом прибуло до Львова 12.000 збігців, головно старців, жінок і дітий. Полекшою їх долї зайняв ся добродійний комітет і місцевий комітет всеросійського земського союза. Вчерашний наїзд німецького літака на Львів не викликав серед населеня тривоги. (розуміють ся! — Прим. Ред.) Нинї улиці є переповнені населенєм (цікаве воно що сталось у місті після наїзду — Прим. Ред.) Житє у місті плине зовсім нормально.

Органи поліції арештували д. 20 мая загалом 81 осіб, а саме: 52 мущин і 29 жінок. В сїм числї за крадіж 2 особи, 4 бранців, за ходжене без пропуска в ночи 5, за піянство 4, в цїли ствердженя ідентичности 32 мущин (читай на роботи фортифікаційні — прим. Ред.), дам легких обичаїв 29.

22 мая. — Зарядженя градоначальства. — Приказом градоначальства всї театри і кіна мають бути д. 22 мая з нагоди православного свята замкнені.

Жертви війни. До львівського шпиталя прибуло оноді кільканайцять цивільних осіб з провінції з тяжкими ранами, спричиненими заблуканими гарматними стрільнами.

Збігцї. Вчера вечером переїхало через місто много фір зі збігцями. Лучалось, що на одній фірі містилось 16 осіб, жінки з дітьми. Мущин було не много.

Поготівлє пожарної сторожі. На підставі розпорядку властий у всїх комісаріятах уряджено від вчера стації пожарної сторожі. Такі самі стації зорґанізовано також в головнїйших точках міста, як будівельний дворець, Габрієлївка, Персенківка і т. п. Окрім сього корпус міської пожарної сторожі змінено о 20 людий (зарядженя на случай наїзду австрійських літаків. — Прим. Ред.)

Поліційна хроніка. Вчера арештували поліційні органи в місті загалом 52 осіб, в тім 23 мущин і 29 жінок. За крадіж 2, за піянство 4, в цїли провіреня ідентичности 19, бранців 2, жебраків 1, проституток 29.

— **Заворушеня в Петроградї.** „Новоє Время“ доносить, що з Петрограду видалено в послїднім часї на підставі воєнного закона 45 осіб, між ними австрійських підданих Кравця, Тенетька і Сойку.

— **З нагоди арештованя б. міністра** Сухомлінова доносить „Русское Слово“, що коли члени дисциплінарної комісії явились у него, стрінули його в сходовій клїтці. При домашнім трусї знайдено хлопську одежу, яка служила міністрови до передяганя. Між візитовими картами звертав на себе увагу білєт бувшого мужа довіря німецької амбасади в Петроградї. Викрито також, що Сухомлінов послугував ся в телефонїчних розмовах умовленими знаками.

— **Галицькі виселенцї газдують на Волині.** По Німцях на Волині, яких виселено в глубину Росії і на Сибір, остало 98.000 десятин землї. Російське правительство віддало їх хміль товариству хмелярів, а 50.000 галицьких виселенців спровадило в місце колоністів.

— **Проф. Мечніков вмираючий.** Звісний бактеріольоґ проф. Мечніков, член інституту Пастора в Парижі лежить в аґонії. Мечніков є одним з найславнїйших бактеріольоґів послїдних десяток лїт.

— **З нагоди визволеня Галичини** з під московського ярма устроюють ученицї народної школи СС. Василиянок у Львові нинї дня 21. мая 1916. концерт з богатою програмою. Початок концерту о 6 год. вечером. Концерт відбуде ся в інститутській салї (Потоцького ч 95). Добровільні датки приймає ся з подякою.

— **Пфлянцер-Бальтін почесним горожанином Коломиї.** Громадська рада Коломиї надала ґен. Пфлянцер Бальтінови, який віднайчив ся на східних окраїнах Галичини при маєвій офензиві м.-р. почесне горожанство. З сеї нагоди місто прибралось святочно, а вечером відбув ся похід зі смолоскипами по улицях міста.

— **Карти на масло в Берлінї** мають бути внедовзї введені в житє.

— **Рабункова пляґа в Варшаві.** „Kurjer Codzienny“ доносить з Варшави: Плякатована оповістка доносить, що супроти щоденних бандитських нападів в найблизшій околиці міста, змінено жандармскі патрулї. Оповістка додає, що бандити нападають свої жертви головно в ночи в їх мешканю, вяжуть їх, мучать і в страшний спосіб вбивають, жінки знасилують а обстанову рабують. Губернатор Варшави визначив за пійманє кождого бандита по 1.000 марок нагороди.

— **Болгарський театр у Відни.** Болгарське правительство рішило вислати на гостинні виступи до Відня свій національний театр, який буде виставляти тільки народні штуки. Дружина привезе з собою декорації і народню ношу.

— **З судової салї.** В суботу рано розпочалась в краєвім карнім судї у Львові розправа проти адміністратора „Дїла“ Якова Проця, якого акт обжалованя обвинувачує о крадіж і спроневіренє. Розправа відбуваєть ся перед скріпленим трибуналом, якому проводить радник висшого краєвого суду Макух. Обжалоуває прокур. Копцїнський, видавничу спілку „Дїло“ як цивільну сторону заступає адв. Др. Ізидор Голубович, обжалованого боронить адв. Др Грек. По зізнанях самого обжалованого переслухано комісара поліції Скриняка, начального редактора Дїла п. Панейка та шлюсарів. По полудни почалась розправа о год. 5. переслуханєм дальших свідків. З посеред адміністраційного персоналу і служби, а іменно: Володимира Кріжанївського, Івана Стецика, о. Даміяна Лопатинського і Катерини Стециковоï. Розправу відрочено.

— **З тайн царського двора.** Вість про замордоване любимця царя чародія Распутина не справджуєть ся. Окрім його великого впливу цар є дуже слухняний Вурдбовій, яка знов стоїть під впливом великої княгині Мілїци. Сїличности мають вести нинї в Росії цїлу політику. Від їх рішеня завить добро і будучність російського царства. Становиско великого князя Миколи Миколаєвича є дуже захитане. З нагоди здобутя Трапезунта заказано виставляти в Петроградї прапори. Коли в Тифлїсї офіцири з нагоди свята полку встали з витягненими шаблями, щоб тим способом віддати поклін царови, Микола Миколаєвич сам один сидів дальше.

— **З присудів в Королївстві польськім.** Безапеляційним вироком воєнно-пільного суду в Бяловежи з дня 27. цвітня 1916 р. засуджено на смерть за укриванє оружа: хлопа Вінцентого Андрушка з Ялова, хлопа І. Ґріґорєца з Самоча, хлопа Міхала Грека з Сущи Борка. Вироки виконано 29. цвітня рано.

— **Втрати серед учительства.** З пруського учительства поляґло до кінця лютого с. р.: 33 ректорів, 15 головних учителїв, 4091 народних учителїв, 2 учительки як санітетки, 473 учительських кандидатів, 873 семінаристів, 115 препарандів, 97 учителїв семінарій, 57 учителїв середних шкіл, 12 учителїв рисунків і 12 учителїв глухонїмих.

— **Цар і замостєйський ординат.** „Kuryer poznański“ пише: Підчас воєнних операцій в південно-східній части Королївства польського замостєйська ординація понесла найбільші втрати. Цар Микола II поручив недавно по донесеням „Nowin wiedeńskich“ виплатити ординатови ґр. Замойському мілїон рублїв зачету на рахунок будучого відшкодованя за понесені втрати.

— **Цїна цукру у Франції.** Максимальна цїна цукру у Франції при гуртовній продажі є слідуюча: 100 кільоґрамів кристалїчного цукру коштує 78 франків, 100 кільоґрамів цукру в головах в опакованю коштує 118 франків, рафінований цукор в кістках 121 до 129 франків за 100 кільоґрамів.

— **Концерт в честь Тараса Шевченка** який устроїли ученицї семинарії, видїлової школи і школи вправ У. П. Т. сплатив в дальшім тягу часть сего довгу котрий українська суспільність нашої столицї рік річно сплачує свому найбільшому ґенієви. Безперечно треба признати і найлїпшу охоту виконуючих програму і великий вклад праці о. сов. І. Туркевича в якого руках спочивало урядженє сего концерту. Що однак вислїд концерту не пішов в парі зі змаганями — на се зложило ся більше причин. Передовсім програма — хоч уложена не без певного поетичного хисту — була рішучо за довга — тим більше що в так опізненім, майже лїтнім часї концертовім, навіть найлучша і найлїпше виконана програма мучить слухачів коли є за довга. І хоч програма була дуже ріжнородна то деякі точки могли, а взглядно повинні були відпасти вже хочби зі взгляду на їх виконанє. Не мало причинила ся до слабкого виконаня деяких точок і та обставина, що фортепян треба було настроїти відповідно до фісгармонії низше через що особливо смичкові інструменти так в солях як і в оркестрі з низшим строєнєм звучали дуже погано нераз впрост дуже прикро. Чи не лучшеб було вилучити і так не дуже потрібну співгру фісгармонії? Що до самої композиції Кніери-а: Potpourri з народних пісень, то треба було рішучо посчеркати партії, які з нашою народною музикою нїчо спільного не мають. При виконаню програми вийшла ще найлучше точка фортепянова — хоч фортепян перестроєний а взглядно недостроєний не все іпов на руку солїстції. Відтак з хорів найкористнїйше враженє зробили Лисенка: народні пісні a capella... може і тому що були a capella, бо в прочих хорах дострій фортепяновий не лиш не помагав хорам але ще і псував враженє. Хоч в цїлости, виконанє програми робило враженє „понад сили“ — то беручи під увагу дуже невідрадні відносини, які на кождім кроцї спиняють всяку нашу культурну працю треба таки з признанєм віднести ся до доброї волї і охоти устроюючих сей концерт. Салю дуже гарно пристроєно килимами виповнила ошпа суспільність по береги. Однак дуже несмачно вражало захованє ся „ґалерії“ яка оплескуючи поодинокі точки робила собі „шопку“ не зважаючи на ваґу хвилї. Таку увагу годї промовчати хочби і з педаґоґічних взглядів. — В. Барвінський.

ПОМЕРЛИ.

Олексин Йосиф, поручник полку піхоти командант 9 полевої компанії на волинськім фронтї, ранений дня 12. цвітня — помер в шпиталї (Deutsch. Ordens Spital) в Ковли дня 24 цвітня с. р. — В. Й. П.

ОПОВІСТКИ.

Недїля, дня 21. мая 1916.

Нинї: 21. мая гр.-кат. Іоана римо-кат. Секундина.

Завтра: 22. мая гр.-кат. Николая римо-кат. Юлїї.

◯ **В справі учительських посад** в зайнятих землях, інформації уділяє письменно Бюро Культурної Помочі, Львів, ул. Блярська ч. 11. II. пов. за надісланєм марки за 10 сот. на відповідь.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Оголошеня.

Важне для П.П. Правників.

Всілякі правничі скрипти і книжки до іспитів і риґорозів поручає найдешевше, а також випожичає: Книгарня антикварська А. Мінчелеса Львові, вул. Коперника ч. 2. (vis a vis Пасажу Міколяша). 1—1з

Байдак Ілія з Драганівки, повіт Тернопіль, пошукує своєї жени Анелї і шестеро дітий або знайомих зі свого села, бо від початку війни не має ніякої вістки від родини. За якунебудь вістку буду дуже вдячний. Ilija Bajdak, Gmünd N. O. k.k. Barackenlager. 1—1з

Борисюк Катерина пошукує свого мужа Миколу Борисюка з Купчинець, пов. Тернопіль, котрий з початку служив при Sappeur Bataglion Feldpost 11. Komp. 6. а перед війною повнив службу форарбайтера на будках Денисів-Купчинцї. З гори щиру подяку складаю за вістку о нїм. Катерина Борисюк Gmünd N. O. k.k. Barackenlager Bar, 18. 1—1з

Послідні вісти.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 20 мая 1916.

На російськім і балканськім фронтї. Положенє незмінене.

На італійськім фронтї.

На полуднево-тирольськім фронтї відкинув дальший наш наступ ворога. В долинї Суґано війшли наші війська до Ронкоґно. На гребтї Арментерра зайняли вони Сассо Альто На схід від здобутого форту Кампо Мольон є в наших руках вершки Тонецца, Пассо делля Воно і Монто Моліґноно. Тут старались Італійцї виконати протинаступ зібраними на борзї силами, який сейчас відперто. Також з Коль Санто прогнано вже ворога.

Від початку наступу полонили наші війська 275 офіцірів, понад 12.900 жовнїрів, здобули 107 гармат в тім 12 гавбіц 28 цм. і 68 машинових крісів.

Наші летуни обкидали бомбами зелїзничі двірцї в Пері, Віцента, Цітателльо, Кастель-франко, Тревісо, Касара, Цівідальо та ворожі летничі стацїї.

Заступник шефа Генерального Штабу
фільдмаршалок-поручник Ф. Гефер

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

На західнім фронтї.

В Арґонах посунулись вперід німецькі стежі після висадженя нами мін аж до другої ворожої лінії. Вони провірили, що ворог поніс великі втрати в забитих і вернули з кількома бранцями. Знов відперто легко кількоразові наступи звернені на наші свіжо здобуті становиска по обох сторонах дороги Окуп-Есн. Зістрілено 5 ворожих самолетів, з тих оден огнем піхоти на південний схід від Вель, а дальші чотири в воздушнім бою коло Огрвіль, другий на полудневім краю чеського лїсу коло Окур і на схід від Верден. Наші летуни заатакували успішно ворожі кораблї коло фляндрійського побережа, криївки і зелїзничі двірцї коло Дункерки, Ст. Поль, Діксмід, Попенрінґ, Амієн, Шальон і Сіп.

На східнім фронтї.

В околицї Сморґонь німецький летун зістрілив російський самолет.

На балканськім фронтї.

Нїчо замітного.

Начальна управа армії.

При полагоджуваню закупна просимо покликувати ся на „Українське Слово“.

Видає і відвічає за ред.: Д-р. Сидір Голубович. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.